

4. Кропивко М. Ф. Роль інтеграції науки та виробництва у сталому розвитку сільських територій. *Вісник аграрної науки*. 2023. Т. 101, № 4. С. 12–19.
5. Лазебна Н. В. Професійна іншомовна підготовка майбутніх фахівців аграрної галузі в умовах цифровізації освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2022. № 5 (119). С. 134–142.
6. Савицька Н. Л. Англійська мова за професійним спрямуванням як засіб формування мобільності майбутніх агроінженерів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». 2021. Вип. 12. С. 88–91.
7. Food Security in Ukraine: Challenges and Opportunities in the Context of War / Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). Rome, 2023. 68 p. URL: fao.org (дата звернення: 20.05.2024).

Abstract: The article examines the strategic importance of integrating the educational process, scientific research, and agro-industrial production within the context of strengthening Ukraine's food security. Special attention is paid to the study of foreign languages as a tool for technology transfer, international cooperation, and professional development of industry specialists. Examples of English language application in the implementation of innovative agricultural solutions are provided.

Keywords: food security, integration, dual education, English for specific purposes (ESP), agricultural technologies, precision farming.

УДК 338.439.02

DOI 10.31521/978-617-7149-94-0-126

РОЛЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Поточилова І.С., асистентка

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0001-7785-4053>

Кирток Д.В., здобувачка вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: У роботі розкрито роль аграрного сектору в забезпеченні продовольчої безпеки України після війни. Проаналізовано ключові втрати галузі та визначено чотири головні виміри відновлення: фізична й економічна доступність продовольства, експортний потенціал та соціальна стійкість сільських територій.

Ключові слова: аграрний сектор, продовольча безпека, повоєнне відновлення, втрати, експорт.

Роль аграрного сектору у забезпеченні продовольчої безпеки України після війни в умовах руйнування виробничої та логістичної інфраструктури набуває критичного значення для внутрішньої стабільності, а також для глобальної продовольчої безпеки. Аграрний сектор традиційно є однією з основ економіки України, однак повномасштабна війна завдала йому безпрецедентних втрат. За оцінками 2022–2025 років, загальні збитки галузі становлять близько 84 млрд

дол. США, з яких 46,5 млрд – це пряме падіння обсягів виробництва, а 24,1 млрд – втрати, спричинені порушенням експортних шляхів [1, 2]. Ці цифри свідчать не просто про економічні труднощі, а про пряму загрозу здатності країни годувати власне населення та виконувати міжнародні зобов'язання. Війна призвела до значного скорочення валових зборів. Якщо у 2021 році врожай зернових та олійних культур сягав приблизно 107 млн тонн, то у 2024 році він знизився до 77 млн тонн [2]. У 2025 році виробництво агропродукції додатково скоротилося на 6,8% порівняно з попереднім роком [3]. Таке падіння безпосередньо загрожує спроможності держави гарантовано забезпечувати населення продуктами харчування за доступними цінами та підтримувати експортну виручку, необхідну для післявоєнної відбудови.

Саме тому роль аграрного сектору у повоєнній Україні не зводиться лише до виробництва їжі. Вона охоплює кілька взаємопов'язаних вимірів, кожен із яких потребує окремої уваги та системних рішень [4, 5]:

По-перше, фізична доступність продовольства. Йдеться про безпосереднє відновлення матеріально-технічної бази: реконструкцію зрошувальних систем, розмінування сільськогосподарських угідь – понад 2 млн га потребують обстеження та очищення від вибухонебезпечних предметів, а також капітальний ремонт зруйнованих складських приміщень та елеваторів. Без цього навіть за сприятливих погодних умов збирати та зберігати врожай буде неможливо.

По-друге, економічна доступність. Війна спричинила зростання цін на добрива, паливе та логістику. Тому критично важливою є стабілізація цін на соціально значущі продукти через механізми підтримки вітчизняного товаровиробника - компенсацію відсотків за кредитами, дотації на одиницю виробленої продукції, державні інтервенції. Лише за умови, коли аграрій має економічний стимул працювати, а споживач - доступну ціну, продовольча безпека стає реальністю.

По-третє, експортний потенціал. До війни Україна забезпечувала продовольством понад 400 млн людей у світі. Відновлення роботи морських портів та розвиток альтернативних маршрутів – річковий транспорт Дунаєм, залізничні переходи до країн ЄС та автотранспортні коридори - є ключовим фактором для отримання валютних надходжень, необхідних для відкупівлі техніки, насіння та засобів захисту рослин. Без вільного експорту аграрний сектор не зможе генерувати додану вартість.

По-четверте, зайнятість і соціальна стійкість. Агросектор забезпечує роботою мільйони людей у сільській місцевості. Підтримуючи фермерські господарства, переробні підприємства та логістичні центри, держава запобігає депопуляції села, масовій міграції у великі міста або за кордон, а також формує базу для відновлення соціальної інфраструктури (школи, лікарні, дороги). Сільські території не мають стати «економічною пустелею» після війни.

Отже, аграрний сектор у післявоєнній Україні є ключовим елементом національної безпеки. Його відновлення потребує комплексних заходів: державної підтримки, міжнародної допомоги, страхування врожаїв і податкових стимулів. Досягнення довоєнних обсягів виробництва дозволить забезпечити

продовольчу безпеку, зберегти експорт і стабільність держави. Без відновлення агросектору повноцінне відродження країни неможливе.

Список використаних джерел

1. Агросектор України 2022–2025: втрати, урожайність та погодні виклики воєнних років. *SuperAgronom*. URL: <https://superagronom.com/articles/829-yak-viyna-vplinula-na-agrosector-ukrayini-urojaynist-vtrati-ta-umovi-20222025>.
2. Ukraine farm sector indirect losses may reach \$83 bln due to Russian invasion, analysts say. *Reuters*. URL: <https://www.reuters.com/markets/commodities/ukraine-farm-sector-indirect-losses-may-reach-83-bln-due-russian-invasion-2024-10-03/>
3. Підсумки функціонування аграрного сектору України у 2025 році. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/pidsumky-funktsionuvannya-ahrano-ho-sektoru-ukrayiny-u-2025-rotsi>
4. Солошенко Р. М. Напрями відновлення аграрного сектору України у післявоєнний період. *Право та державне управління*. 2023. № 2. С. 533–541.
5. Копитко В., Копитко О. Підвищення ефективності державного регулювання аграрного сектора АПК у воєнний та післявоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52.

Abstract: The paper reveals the role of the agricultural sector in ensuring Ukraine's post-war food security. Key losses of the industry are analyzed, and four main dimensions of recovery are identified: physical and economic accessibility of food, export potential, and social stability of rural areas.

Keywords: agricultural sector, food security, post-war recovery, losses, export.

УДК 378.147:811.111

DOI 10.31521/978-617-7149-94-0-127

THE ROLE OF EDUCATION IN ENSURING FOOD SECURITY IN UKRAINE

Salamatina O.O., PhD in Philology, Associate Professor
Mykolaiv National Agrarian University
<https://orcid.org/0000-0002-1457-2822>

Abstract: The work reveals the main aspects of the relationship between education and food security in Ukraine, and also analyzes the role of education in ensuring it as one of the priority tasks in view of rapid changes of a social, economic and environmental nature.

Keywords: food security, agrarian potential, food technologies, innovative technologies, food sustainability, national security.

Food security is an officially accepted concept in international practice used to characterize the state of the country's food market, as well as the world market. It is generally accepted that a country is in a state of food security if it is able to provide sufficient nutrition to all its citizens under normal conditions and the minimum necessary in emergency circumstances [6].

Food security is key to the sustainable development of every state, especially in view of the rapid changes of social, economic and environmental nature. For Ukraine